

ZGODNJA

DANICA.

Katolišk cerkven list.

List 24.

V četrtik 16. rožnika 1853.

Tečaj FZ.

Zahvala.

Z velikim začudenjem — de resnico povemo — smo brali v „Danici“ in „Novicah“ obilne darove, ktere so naši ljudomili sosedje na Kranjskim na naše prošnje za Brăšlovške pogorelice na altar keršanskiga usmiljenja polagali, ker si v resnici nismo nadzati upali, de bo naša nesreča celo v daljnih krajih toliko sočutja za nas obudila. Tako Bog vse in vsikdar z očetovsko ljubeznijo in neskončno modrostjo naravnjuje. Peja ene svojih otrok v šolo terpljenja, že tudi v sercu drugih usmiljenje obudi, ter perložnost da tem in unim, svoje vero v djanju pokazati in s poterpežljivostjo in dobrimi deli si krono večniga plačila zagotoviti. Res je, de so bile perve ure po grozovitnim požaru naše sereca silno, morebiti celo preveč poderte; zato se nam je zdelo, kakor de bi nam nebeski glasovi tolazljivo v ušesa doneli, ko so nas drugo jutro zgodej zvonevi vabili v vežo božjo, kjer so prečastiti gospod dekan s svojimi ovčicami slovesno službo božjo obhajali, se Bogu zahvaliti, de nas je še veči nesreče obvaroval, pa tudi sibo hvaležno poljubiti, s ktero nas je Njegova previdnost obiskala. Z globoko ganjenimi srecami smo poslušali tolazljive besede, ktere so govorili in morebiti nam ni se nikdar v našim življenju tako globoko iz serca, kakor tisto jutro, molitev puhtel: „Oče naš, daj nam dans naš vsakdanji kruh!“ Bog nas je uslišal in nas je uslišal obilno. Prejeli smo vsakdanjiga kruha precej tisti dan in potlej zaporedama, tako de reči moramo, de ni nobeden pogorelec od tiste dobe, tudi en sam dan ne, per zavezu pomanjkanja terpel. Razun kruha smo prejeli tudi potrebniga oblačila iz mnogih krajev, zlasti obilno pa iz Celja, Šoštanja, Gradea in po dveh sosobnih dobrotnicah bogato nabero iz Ljubljane. Viditi obdarovan h in na novo praznično oblečenih veselo začudenje in hvaležne solze, bi bilo gotovo dobrotnikov nar slajsi časno plačlo. Tudi v denarjih je že toliko milovšine skupje prislo, de je bilo že do zdaj 3000 gold, med pogorelcem razdeljenih in ker je nabera precej po širokim, nameč po Štajerskim, Kranjskim, Koroškim in spodnjim Avstrijskim od vlade razpisana, zaupamo, de bi nam utegnila se precej obilna pomoč dospeti. Nas bo tedaj globoko vsekana rana sicer se dolgo sklela, bodo vendar vse te dobrote storile, de jo homo manj hudo občutili, kakor smo se v začetku bali. Med vsem dozdanjimi darovi sta bita pa vendar dva za nas posebno ganljiva. So se nam pošteni Šoštančani sploh v tej nesreči posebno dobre prijatie skazali, so še pa ondotni šolski otroci vse posebno svoje dobro serce razodeli s silno prijaznim listam,

kteriga so do naših šolskih otrok pisali in mu za otroke pogorelih staršev 8 gld. 12 kr., več otroške obleke in tudi nekaj ziveza perdjali. Kako smo se se pa le čudili, ko smo v Danici brali, de so si celo solarji v daljni Komendi našo nesrečo toliko k sercu vzeli, de so svoje branilnike odperli in našim šolarjem za zgorele knjige lepo milovšino poslali. Prošli so nas naši solarji, de bi smeli na pismo v „Danici“ tudi po „Danici“ svojim nepoznamen prijatljam naslednji zahvalni odgovor poslati: „Blagomilim prijatljam našim, šolskim učencam in učencam v Komendi. Ne vemo, kje je Komenda, nobeden nas se ni tamkaj bil, pa de so dobre sereca tam, smo slišali, zdaj pa za gotovo vemo, kar ste nas Vi s svojimi milodari, ki 4 gold. 17 kr. znesajo, toliko ljubeznijo obdarovali. Povračilo za zgorele solske knjige in se 12 kr. čez ste nam poslali. Bog Vam poverni s časnimi in večnimi dobrotnami, in Vas in Vaše dobre starše enake nesreče obvari! Bodite si svesti, de Vas bodo v vednem spominu ohranili Vaši hvaležni prijatlji in prijatlje, učenci in učenke Brăšlovške šole“. — Ob enim tukaj potrdimo, de smo ves znesik po „Danici“ nabranih darov s 118 gld. 34 kr. resnično prejeli, kteri je že tudi pogorelecam razdeljen. V imenu pogorelcov se zahvalimo vsem milosrđenim dobrotnikam in jih zagotovimo, de jih bomo v vedno hvaležnim spominu ohranili in de bo naša vredna molitev za nje, naj bi tudi oni vsikdar, zlasti pa ob uri sodbe usmiljenje našli pred tistim Gospodom, v kteriga imenu so tudi oni nam usmiljenje skazali. Pogosto v tej dobi, kar nas je roka boža tako hudo obiskala, so nam že pred oči stopile besede Davida iz drugiga spokorniga psalma in nas v mnogih britkih urah posebno potolazile: „Veliko sib pride nad grešnika, pa ako v Gospoda zaupa, ga bo usmiljenje obdal“. Kakor se je pervi del teh besedi v obilni meri nad naši dopolnil, se dalje bolj prepričamo, de ker smo svoje zaupanje z otroško vdanostjo v Boga postavili, se tudi poslednje besede čez dalje bolj nad nami spolnovale bodo.

Brăšlovče 7. rožnika eveta 1853. — K—.

Pismo
gospod misionarja Jana Možgana do prečastnega Larantinskoga škofa.

3. svečana 1853.

Milostivi knez in škof!

Ker se ravno precej zanesljiv mož, ki je sem peršel slonovih kosti nakupit, domu napravila, se predenem Vaši Milosti po ti priliki kratek popis našega popotovanja iz Hartuma do sem poslati.

30. listopada popoldne smo Hartum zapustili. Veliko pravih prijateljev, pa tudi veliko takih, ki se prijatte kažejo in vslujejo, nas je spremilo; toraj nismo daleč jadrili, in, ko se je noč perčela, smo mogli zavoljo spremljevavcev pri mimožovim drevesu naravnost od mesta ostati. 1. grudna so prečastiti gosp. apostolski namestnik o pol petih maševali; potem so se spremljevavci poslovili in mi smo dalje popotvali. Čez dva dni pridemo do zadnje vasi turske pokrajine „Voad Selej“, kjer tudi dobri denar neha. Tukaj vola za brodajke kupimo, ki meso v tanke dolge kosce razrežejo, osolé, na razpete vervi obesijo ter solnčni vročini in zraku izpostavijo, in tako se za kraje, kjer ljudi ni, prav dobro ohrani. Zakaj peljali smo se cele 4 dni in v gojzidih grozno starih mimož, s katerimi je reka ob oběh bregeh tak rekoč zagrajena, nismo družiga vidili kakor opic, gazel, zajcov in na otokih toliko žerjavov, de bi nikdo ne verjel, ko bi zamotojil njih število naznaniti. V Hartumu sim dostikrat vidit, kako so ti ptiči v velikih trumah proti Beli Reki kermili, in mislim, de je tukaj njih pravo domovanje. Divje gosi in drugi povodni ptiči, ktere na leto le enkrat ali dvakrat ladije nadlegvajo, se tako množijo, de bi jih človek s palico ravno tako lahko dosegel kakor s pušo. Četrti dan našega popotovanja od Voad Seleja je bil že bolj mikaven in od drugih razločen. Smolnatih mimož, kakor jih baron Miler imenuje, ni več tako obilno, ob vodi je terstje, perkazujejo se lepe tamarinde, in ob desnem bregu zagledamo koč Šiluških ribčev in ljudi s sulicami. Naš tolmač Bahit, ki zna jezik zamorev „Siluk in Dinka“, jih ogovori in popraša, če kakšnega kostruna prodajo, ter jim reče, de se smejo brez skerbi ladji približati, ker ni turkov v nji. Njegovim besedam verjamejo in pokažejo nam tamarindovih dreves, kjer zamoremo k bregu prti. Tedaj ostanemo in kmalo pridejo možje s sulicami, perneso kostruna in se v ladijo stopijo; eni pa na bregu ostanejo in sulice unih varvajo, ki so v ladijo sli. Silno bojeci lepo ladijo občudujejo, in ko za kostruna steklenih biserov in se drugih daril dobe, poglavar reče: To niso turki, možje Božji so. Opomnimo jih, de naj si ladijo zamerkajo, kteri se smejo vselej brez strahu bližati, sicer naj pa nikomur ne zaupajo; in reko, de bodo ladijo po otroku poznali; tako so čolu imenovali, ki je bil k ladji privezan.

8. grudna pridemo k neizrečeno lepim in velikim tamarindam; bile so polne sadja, in lepe opice so po njih skakljale. Objedene veje malih rudečih mimož so kazale, de so sloni blizu; in ob treh popoldne že zagledamo na veliki ravnini blizu hriba „Tefasan“ te velikanske živali. Sape sicer ni bilo; se jim pa približati, veslamo, in ko poslednje njim ravno nasproti priveslamo, ladijo pervezemo. Jaz pušo vzarem, na suho stopim in po potih, ki se skoz travo, ki dvakrat mojo velikost doseže, vijejo, z dvema tovaršema v neki preeči visok kraj pridem in pred seboj močvirje in v njim dva černa homea zagledam, na katerih je nekoliko belih ptic ev sedelo. Bili so pervi veliki sloni, ki sim jih 800 do 1000 stopinj deleč vidil. Viditi, kako ti velikani tekó, ustrelim; pa le eden rivec nekoliko povzdigne, eden pa se brez skerbi v veliki travi dalje pase. Močno me je veselilo tem živalim pervikrat tako približati se; ko sim pa pozneje 30 do 40 slonov dostikrat prav blizu skupej na pasi vidil, ki bi se lahko z ladije streljali, mi je zal bilo, de sim za pervima tako deleč sel. Dans sim pa tudi druge goste spo-

znal, ki so bili grozno neprijetni in so nas do Heliabske pokrajine vsako noč terpinčili in nam spanje jemali. So neki komarji, ki se jim človek dosti ubraniti ne more, de bi ga strupeno ne opikali, ker skoz še tako majhno luknjico do obrazu pridejo, okoli ušes šumé, v nos, v usta lezejo in pikajo, kjer koli morejo, tako de je človek zjutraj ves otekel. Dostikrat sim si mislil, ko bi se mogli z bolhami zmenjati, ki sim jih v Egiptu poslednjie vidil, kako dobro bi bilo to! — Pa eim u dalje, ker mi je že preveč se komarjev le spomniti!

Ako človek več dai popotva in drugiza ne vidi kakor zveri, sem ter tje kakšno ribčeve kočo, posamezne ljudi, ki ali beže ali se v travi in germovju skrivajo, se mora začuditi, ko do brezstevilnih vasi Šiluških zamorcev pride, ki so komaj 100 do 200 stopinj narazen. Koče so kakor pri vših zamorskih rodovih okrogle; stene so iz terstja in zunaj in znotraj z Nilovim blatam zamazane; streha je slammata; vrata so tako nizke, de mora človek po vših štirih v kočo lesti, ki nobeniga okna nima. Šiluke imajo turki za prav nerodne in neumne, in zato morajo iz teh krajev naropani sužnji težji dela opravljati. Rečem „naropani sužnji“, ker popotvaje skoz zamorske kraje nobeniga sledu kupčevanja s sužnjimi nisim zamerkl ne med Šiluskimi, ne Dinkanskimi, ne Nuerskimi, ne Kiškimi, ne Heliabskimi in Borskimi, ne Čirskimi in Bariškimi zamoreci, temuč povsod možje žene in otroke v zavetje spravijo, ako se le ladija bliža. Šiluškim zamorcem se ne vidi nerodnost, ki jim jo lakomni turki pripisujejo, zakaj njih polja so prav dobro obdelane in oni imajo kakor drugi zamoreci veliko živine v kočah, okoli katerih je vse prav čedno, kolikor se tirjati zamore. Mozje spijo v gorkim pepelu, kakor drugi zamoreci; le žene tega naroda na zivalskih kožah spijo, kakor pripovedujejo. 9. grudna smo v Kako persli, kjer je pred krivično vojsko Haled pašata kralj prebival, ki je zdaj dober dan deleč od todi v Danebu. Ostali smo na levem bregu pred veliko vasjo; za Haled pašatam smo bili mi pervi, ki smo si upali ladijo na levem bregu pervezati. Tje posljemo tolmača, Bahita, poglavarja povabit, de naj bi na ladijo persel, ki ni turska. Preeč ga veliko ljudi obda. Težko ga pričakujemo, zvediti, kaj de je opravil. Verac se s sporočilam, de poglavarja ni doma, brez njegoviga privoljenja pa se ne sme nihče ladii približati in sicer se tudi noč bliža, ko bodo šli počivat. Na to gre drugič k njim, de naj bi mu povedali, če bodo prihodnji dan prisli. Poslednjie se Bahit že v noči verne s 3 zamoreci, ki jih je poglavar poslal z naznanim, de bo, če ladija ni turska, prihodnji dan sam persel in poskerbel, de bodo ziveža naprodaj pernesli. Prihodnji dan pride poglavar s tolmačem na ladijo; miraza in strahu se je tresel in le kos platna mu je čez pleča visel. Dobil je rudečo obleko in rudečo kapo. To ga s serenostjo navda, in pripoveduje nam, de so bili celo noč ljudje pri njem, ki so mu branili na ladijo iti, ker mu gotovo kaj hudiga kujejo; jaz pa, pravi, ker sim obljudbil priti, se nisim dal pregovoriti. Čez eno uro se zopet med ljudstvo pada, ki je bilo v tem času na bregu in je živež prodajalo.

V Danebu smo se ravno tako s kraljem sprizazniti hotli in tako pot prihodnjemu misionu med tem obilnim ljudstvom prpraviti; pa za zdaj smo le malo opravili, vendar je za prihodnje popotovanje veliko upanja. Kralj je namreč perpustil, de je Bahit sam z njim govoril, in ni storil, kakor je pret-

malo leti turškim popotnikam odgovoril: Ako namestni kralj Egiptovski sam pride, bo govoril z njim, ker je velik gospod, sicer pa noče z nobenim turkam nič govoriti. Poslanih darov sicer ni sprejel, rekoč, de ima že vse to; vendar je pa povedal, kaj de hoče in de naj mu toraj to prineso, ko bodo spet tudi popotvali. Ko je svojiga sina na ladijo poslal, se je izgovarjal, de je v 3 grabnih, ki ga od reke ločijo, se veliko vode in de mu je toraj pot za zdaj pretežavna; rekел je pa, de bo Abuna Soliman (gosp. namestnika tako imenujejo) njegov priatel, in ce bo nazaj šel in sicer ne z drugimi ladijami, ko bodo grabni suhi, naj mu znani, in bo rad persel.

Ko sim se skoz pokrajino Nuerskih zamorcev peljal, sim mislil, de je razun povodnih ptičev edina zival Nilski konj, ki glavo in vrat vedno iz vode vzdiguje in, kakor bi hotel popotnike okregati, ušesa nastavlja, zasmerči, se z velikim ploskam potopi in vode kakor dim skoz nosnice kviško brizgne; ko smo pa nekaj dni dalje popotvali, sim z ladije čez silno široke bregove, ki so s stoječo vodo napoljeni in s terstjem pokriti, nekoliko koč zagledal, ki niso tako skupej kakor pri Šiluških zamoreih, ampak posamezne, in, ko 19. grudna pred vasjo „Gunenjan“ ostanemo, se ladii mož z rudečo obleko približa. Gosp. apostolski namestnik reko tolmaču poklicati ga, in pridejo on in dva druga. Kratek pogovor pokaže, de je ta mož kralj Nuerskih zamorcev. Pove, de je kralj, de mu pa ljudstvo noče v vseh rečeh pokorno biti, gospod apostolski namestnik naj mu toraj zmed tovarsev eniga dajo, de bo ljudstvo vladal. — Nuerce imajo za nar bolj divje: mi pa nismo nič divjiga nasli per ljudeh, ki so na ladijo derli in posebno obleke prosili; te njih rudeči fereteči lasje bi utegnili njih divjost razodevati. Pred odhodom od todi so gospod apostolski namestnik poglavaru obljuibili, de bodo poskerbeli, de se bo eden njih jezika navadil, in njega bodo v enim ali v dveh letih per njem pušteli, ki pa ljudstva ne bo sam vladal, ampak vadil ga bo redovnosti, dela, in sicer ga bo veliko lepiga in koristniga učil in poglavaru dobre svete dajal. Poglavar in njegova svetovavca so bili zadovoljni.

Skoz nezdrave močvirnate kraje Nuereov in Kikov smo vedno prav zdravi popotvali. Le malokdaj smo zamogli k bregu priti, in, ker so nas trume komarjev silno nadlegvale, večidel podnevnu in poноči jadrili, in, če smo zavoljo tišine ponoči mogli ostati, vsredi reke ostali, kamor je le malo nadleznikov prislo. Ponoči od 24. do 25. grudna pa nismo hotli dalje popotvati, de bi, kolikor bi bilo mogoče, sveti večer posvečevali, in dosegli smo že kraje, kjer je bila voda že v bolj ozki strugi in je bil breg že bolj visok. Ostali smo na desnim bregu blizu pastirskoga šotorisa. Zornice smo skupej opravili; gospod apostolski namestnik so sveto mašo po polnoči brali, jaz in gospod Dovjak zjutraj, gospod Trabant je bil pa bolan. V čast našega Gospoda in Zveličarja smo zvečer nekoliko raketelnov kviško spustili, zjutraj pa so topovi pokali. To je poglavarja te dežele, ki je popotvaje kje blizo bil, zjutraj še pred odhodom na ladijo perpeljalo. Kmalo nas je rad imel in je hotel z nami proti svojemu navadnemu prebivališu popotvati. Popotvaje je bil vprašan, ali bi priprustil, ko bi kdo zmed nas med njimi v njegovi deželi ostal; smehljače pokaže, de bi mu bilo to všeč; pa preeej perstavi, de se boji, ta beseda bi bila le sala. Iz vsiga tega se lahko

spozna, de bi ne bilo pretežko spreobračanje ubozih zamorcev, ki so tako dolgo v tamoti ajdovstva živeli in še žive, ko bi le dosti misionarjev bilo, perpravljenih, s kersansko mirnostjo in v voljo Božjo vdani tudi smert preterpeti; zakaj strah pred smertjo prav veliko k smerti pripomore, kakor zdravniki učē.

Bolehnost gospod Trabanta, ki sim jo zgorej omenil, se je kmalo v oslabljivo bolezni preverglj; za njim je v dveh dneh gospod Dovjak zbolel in kmalo potem je gosp. apostolskiga namestnika bolezin tako hudo napadla, de so cele ure nezavedni bili, in de sim jih, ko so se nekoliko zavedili, previdil, kakor tudi gospod Trabanta. Tako sim bil nekaj dni duhoven in strežnik, dokler nisim 1. prosenca sam zbolel, ko se je gospod apostolskemu namestniku že nekoliko polajsalo, in ko smo bili le še en dan deleč od Bariskih zamorcev: polegal sim pa le dva dni. Opomogel sim se sicer kmalo, ali stanovitniga zdravja odsihmal nisim več imel, ker mi je en dan boljši, en dan pa slabši, kar utegne tudi od todi priti, ker moram veliko per ognju biti; zakaj 19. pretekliga meseca sim pervikrat kruh pekel in zdaj moram tudi kuhati, ker je naš kuhar zbolel. Posebna nadloga v tem kraju so živalice, zuz imenovane, ki še suharju ne prizanesajo in s svojo zaledo v njem storę, de kar nič ni dober, če ga tudi vsiga ne spridijo. 25. uniga meseca sim se z gosp. namestnikom iz „Marčua“ v „Gondokoro“ podal, kjer smo nekaj zemljiša kupili, de bi gosp. namestniku pri zidanju v pomoč bil. Una dva gospoda sta pa v „Marču“ ostala, ki je pol ure od todi, v hisici, ki jo je bil gospod Angelo Vinko napravil, ki smo ga se zdraviga dobili, kmalo potem pa se ga je merzlica lotila, zoper ktero nobeniga zdravila ni bilo. Revez je zavoljo zdravja prosil, de bi se smel v Evropo verniti; slovo je že dobil, ali umerl je previden pervo predpepelnično nedeljo, preden je zamogla ladija odjadrliti, na kteri se je hotel v Hartum podati, in je bil ravno ta dan blizo svoje hiše pokopan. S hriba Belinjana, kjer je Nigila kralj, je po njegovi smerti veliko ljudi prišlo, ki so na njegovim grobu, mu žalost pokazati, celo noč kričali in s sulicami mnogotere podobe delali, in njih kričanja nobena reč ni motila. Imenovani misionar se je spreviga v Belinjanu vselil, in potem, ker je bila tam slaba studenčnata voda, in iz drugih vzrokov k reki presečil, pa sebi v nesrečo; zakaj vse ladije so hotle tukaj ostati, in, ker so se brodnarji z zamoreci vedno kregali je mogel on miriti. Posebno veliko mu je turk Hussein Aga perzadjal. S silo namreč od zamorcev ni mogel slonovih kosti dobiti, in še na njegovo ladijo si nihče ni upal priti, odkar je z obrozenimi možmi zamorecam protil. Obdolil je toraj gospod Vinkota, de je zamorce nasuntal, mu slonovih kosti ne prodati. Več dni ga je v njegovi lastni hiši jetnika imel, ker mu ni perpustil, de bi se kamor koli podal. Vidili smo tedaj, de tukaj, kjer lakomni tergovci ostati zamorejo, za nas praviga prebivanja ni; zato homo v „Gondokora“ stanovališe napravili, kjer nas bo visoki breg branil. Tukaj nam ljudje, lesa in slame za steklene bisere prodajajo in nasi delavei opeke pripravljajo. Zazdaj nismo mogli dovolj zemljiša nakupiti, de bi vse semena, ki smo jih iz Hartuma seboj vzeli, po volji posejali; vendar bo pa tam, kjer bo poslopje, nekoliko prostora za vrt ostalo. Vprihodnje pa upamo več zemljiša nakupiti, tako da nas bodo pridelki nekoliko preziveli. Tukaj ni žita razun fišola in dure, iz če-

sar pivo napravljajo, ki je ljudstvu v poglaviti živež; zakaj zamorci meso le jedo, ako kdo gostje napravi ali če žival sama pogine.

Priporočim se vsim častitim gospod duhovnam, in sim z nar večim spostovanjem

Vaše Milosti

nar pokorniški služabnik
Jernej Mozgan.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane 15. rožnika. — Dans so visokocastni gospod Juri Pavšek, korar in bivsi vodja nekdanjih modroslovskih sol, po dolgi bolezni v Gospodu zaspali. Duša rajnega se vsim prijatljam in znamenam v pobožni spomin priporoči. Naj v miru počiva!

Iz Gorice 12. rožnika 1853. Teržan. — Danas, obhajajo Černičani veliko slovesnost. Novi postavljeni fajmester in dekan čast. gosp. Mihael Mervič se ljudstvu slovensko predstavlja; predstavlja ga pa visoko častni gospod Janez Evang. Mozetič, ki je do teh dob bil oskerbnik te fare po smerti rajnkiga fajmistra Pagona, in je, kakor je bilo ne zdavno v Daniči oznanjeno, sadaj dekan kapitelja Goriške stolne cerkve. — Se eno! Tukaj v Gorici je že celih sto let lepo društvo, ki mu „il più sovvegno“ pravijo, in kero bi mi po slovensko lahko „društvo keršanske ljubezni“ kerstili; zakaj numen tega društva je, stare, nemočne, bolehne in potreblne duhovne podpirati, jim namreč pomagati, de zamorejo s podobno po svojim svetim stanu živeti, in de jim ni treba posmanjkanja terpeti; ali se celo za bolnišnicah vlastiti, dokler te doline solz ne zapusti. Kakor vsako drugo dobro napravljeno društvo, ima svoje predstojnike, svoje odbornike, tajnike, denarničarje itd. Vsako leto ima vsaj eno sejo, pri kteri se udje posvetujejo čez to, kar za društvo koristnega spoznajo, in kjer se ali dozdajni odborniki poterjajo ali pa ponovijo. Dne 9. tega meseca, zvečer ob šestih, so bili udje tega društva zopet zbrani, ter so se čez mnogo reči pogovarjali, ki zadavajo celo društvo. Ne bom razložal, kaj se je vse govorilo ali tudi sklenilo, samo to prislovim, de je za društvo dobro znameno, de si častiti udje za vedno ve-

selejši rast in razvetanje te blage naprave po moči pri-zadevajo.

Razgled po keršanskim svetu.

V Olomovcu so 6. rožnika visokočastitiga gosp. grofa Friderika Firstenberga velikoga škofa zvolili. Novoizvoljeni je bil 8. kozoperska 1813 na Dunaju rejen in 1836 v mašnika posvečen. Bil je kaplan, fajmester, dekan in poslednji korar v Olomovcu in prost v Kromeriju.

Iz Berna. Od 10. do 17. maliga travna t. l. so Ligvoriani z jetniki na Spilbergu duhovne vaje imeli, od katerih razpis prečastitiga škofa med drugim to naznani: Ne bomo pozabili, s kakšno spodbudljivostjo so jetniki per svetim obhajilu bili in s kakšno popožnostjo je 110 jetnikov zakrament svete birme prejelo. Že v prvih dneh je gnada Božja veliko storila. Bolniki so sami želeli pridige v cerkvi poslušati, in, ktem je zdravnik pervolil, so jih tovarši na ramah v cerkev nesli; drugi so jih pa željno nazaj prečakovali, zvediti, kako so bili v cerkvi podučevani in tolazeni. 15. dan mesca maliga travna, petek, so se vsi jetniki postili in pokerili. Nihče jih ni v to naganjal; radovoljno so to storili in sklenili, da naj si iz tega, kar se je s postom prehranilo, 20 gold. da za cerkev, ki jo bodo na Dunaju v spomin otetja presvitliga cesarja zidali, 20 gold. za malo semenište, in nekoliko neki siroti za obleko. Tako je bila spet, kjer je bil greh velik, gnada še veči. (Rimlj. 5, 20.)

Salzb. Corresp. piše, de je v Vermešu na Ogerskem na enkrat 1400 ljudi iz greške locene v gresko s katoliško rednjeno cerkev prestopilo, in de sploh na trume k pravi veri prestopajo. — Deo gratias! molitev nikoli ni zgubljena.

Vganjka:

„Zgodnja danica“.

našreč:

1. Zgodnja danica (naš cerkveni list.)	P.č..
2. " " (ladija v Afriki.)	
3. " " (zvezda.)	
4. " " (Maria.)	

Naročevanje

na

„ZGODNJO DANICO.“

Perro polletje proti koncu gre: toraj rse častite brarce, ki so bili na pol leta naročili, prav lepo opomnimo, de bi nadaljno naročilo obnorili, in sicer pred ko je moč, saj do konca tega mesca, de se doroljno število listov pripravi in natisne.

Častiti brarci nam ne bodo zamerili, ker nismo mogli obljube spolniti, kar nadaljševanje cerkvenih zgodb zadene, ker je gospod pisavec dolgo bolan bil. Vprihodnje se bodo nadaljševale, kolikor hitro se bo moglo.

Gospodam dopisorarcam, pomočnikam in sodelarcam se priserčno zahvalimo in jih še dalje njih izverstne pomoči prav priljudno poprosimo. Zlasti se priporočimo vsim dobroserčnim in iskrenim gospodam po Krajnskim, Goriškim, Istrianskim, Štajarskim in Koroskim, de bi blagorolili dopisov za „Ogled po Storenskim“ posiljati.

List bo izhajal v tem duhu, kakor je začel in upamo, de bo tudi vprihodnje veliko mikarnih dopisov iz Srednje Afrike donašal.

Zgodnja Danica velja za pol leta v tiskarnici prejemana 1 gold., po pošti pa 1 gold. 20 kraje. Naročilnina se posilja v oprostenih pismih gosp. Jožefu Blazniku, tiskarju na bregu št. 190.